

20 می 2015

داکتر سید عبدالله کاظم

یک ضایعه ادبی: کامل انصاری به دیار ابدیت شتافت

هفته گذشته یک ستاره دیگر قلمبندست مرحوم کامل انصاری در این دیار غربت چشم از جهان پوشید و بروز پنجشنبه 17 می 2015 به خاک سپرده شد (انا لله و انا الیه راجعون).

این ضایعه ادبی را به همه اعضای خانواده مرحومی، خاصاً برای خانم و دوپسر شان عمر کامل و بشیر کامل و نیز به جمله دوستان فرهنگی و ادبی از طرف خود و انجمن سالمندان افغان در شمال کالیفورنیا که مرحومی یک عضو دیرینه آن بود، تسلیت گفته و به روح پاک این دوست گرامی اتحاف دعا میدارم.

پس از وفات او بار دیگر به یکی از کتابهای پرمحتوای او نظر انداختم و یادی از آنروز کردم که در اوایل 2010 چند نسخه آنرا به انجمن آورد و به دوستان تحفه داد. عنوان این کتاب "آرامگاه حیدر کرار در گنجینه اسرار - روضه مبارک علی ابن ابیطالب در مزار شریف" است که مرحوم کامل انصاری آنرا بیاد زادگاه خود با شیوه خاص و دلنشین نوشته است. در اینجا بیاد آن مرحوم میخوام مقدمه آن کتاب را اقتباس کنم تا دوستان به رسای قلم او پی برند و نیز در پایان زندگینامه او را به قلم خودش که در صفحه اخیر آن کتاب درج گردیده است، برای معرفی بیشتر آن مرحومی تقدیم دارم:

«از سالیان دراز آرزو بر آن داشتم تا از مسقط الرأس شهر مزار شریف، چیزی برشته تحریر در آورم که مرا حقی بر آن جایگاه پاک بوده است، از آن گذرها و محل ها، از آن آستان شیرخدا، از آن باغ ها و بوته ها، از شور تاکزار تا گلگه چنار، از تحت طاق تا قبادیان و شادیان و از چغدنک تا گلگه درک که مرا از آن گذرها خاطره های شاد آفرین فراوان بود.

بیاد می آورم که در آغازین سال هیاهوی همشهریان با ورود پیام بهار و آذین بندان میله های گل سرخ به رسم و آئین دیرینه هنگامه برپا میکرد، علم مبارک نخستین امام زمان حضرت علی علیه السلام - بسان درفش های "بخدیم سریرام" - در دل شهر قامت می افراشت و غریو بلند سراسر شهر را فرا میگرفت و کبوتران سفید رنگ، فراز جوره گنبد لاجوردین را همچون پاغنده های ابر سفید می پوشانید.

بوی بهاران در سراسر شهر دامنگستر است که باختریان در دامنه دشت شادیان به نظاره گلهای شقایق و مامه چچوک سر میزدند و میله گل سرخ را بدان دشت، با سرور بی پایان، با هلله چاپ اندازان و شطارت بزکشان بدرقه میکردند. فضا پر از مهر و هوای گوارا و لبخند گلهای سرخ لاله پهن دشت شادیان را شاد می ساخت و آدم ها با تبسم همیشگی باهم در تلفظ واژه ها صداقت پویا و گرمی دلها داشتند.

از ایشان مؤذن حاجی افضل خان، مردی که چهل و چهار سال پیوسته برفراز گلدسته های مزار فیض نثار، قد قامت الصلاة گفت، از دبدبه رئیس نورجان که مرا یاد است که دهه تولیت روضه مبارک علی ابن ابیطالب را بدست داشت، از مرد دایم الصوم و ضعیف البطن میر عبدالواسع معروف به "ایشان امام" که وظیفه خطیر امامت مسجد جامع آستان را محجوبانه بدوش می کشید، از ایشان سرخ و ایشان یونس خان و از مدرسین با نام و نشان داملا میر محمود خان، داملا اسماعیل خان و داملا کاظم خان... قاری نصرالله خان، قاری باشی عبدالغفور خان، قاری اقبال خان، ناظر شمس الدین خان و میرزا نظام الدین خان انصاری... این نویسنده از همین تبار "ایشان" هستم که اگر همه خواست هایم را درباره زادگاهم بقلم بکشم، مثنوی هفت من کاغذ میشود. به پیرانه سری آرزو کردم تا پیرامون روضه شاه مردان

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپیکني د لیکنيزي بڼي پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په څیر و لولۍ

تا جائیکه حافظه یاری کند و اسناد پراکنده بدست آید، بنویسم. بر علاوه ای بحث در باره آرامگاه علی ابن ابیطالب، خواستم به پیوست بر آن از "هژده نهر" که قلمرو این آستان را آبیاری میدارد، نیز سخن بمیان آورم. امیدوارم خواننده های ارجمند اگر کمی و کاستی را مشاهده میدارند، مرا به بزرگواری شان ببخشایند و اگر لازم میدانند در اصلاح آن بمن منت بگذارند. کامل انصاری - جنوری 2010» (پایان مقدمه)

کتاب "آرامگاه حیدر کرار در گنجینه اسرار" مشتمل بر یک مقدمه که فوقاً اقتباس گردید و ده عنوان است که هر یک بر زوایای تاریخی موضوع روشنی می اندازد. این کتاب 65 صفحه و 300 نسخه در شهر فریمان - شمال کالیفورنیا چاپ شده است. خداوند متعال روح نویسنده آن - مرحوم کامل انصاری را شاد و بهشت برین را جایگاه شان داشته باشد.

و اکنون سخنی چند درباره نویسنده کتاب بقلم خودش:

«در هنگام تولد اسمم را محمد کامل گذاشتند. من از بطن مادری بنام بی بی معصومه بنت ملا سید احمد خان در قلب شهرک بلخ در سال 1946 میلادی بدنیا آمدم. پدرم محمد رسول خان مشهور به "بهادر آغا" در هنگام تولدم تازه صاحب کرچ و کلاه شده بودند و وظیفه کوتوالی آن شهرک را بدوش داشتند. دوره های ابتدائی را در مکتب نمره اول و ثانوی را به لیسه عالی باختر مزارشریف سپری کرده ام. در سال 1971 میلادی از فاکولته اقتصاد دانشگاه (پوهنتون) کابل فارغ التحصیل و پس از یکسال خدمت عسکری به بانک انکشاف زراعتی کابل مقرر شدم. در سال 1973 میلادی تقدیر بر آن رفت که عازم امریکا شوم و از آن تاریخ به بعد هویت نامه ام "کامل انصاری" شد. این "ناقص الکمال کامل القصور" در امریکای پهناور مانند دیگر بسا مردمانی از بیرون آمده، با بی حضوری تمام در پی معاش گردیدم. چند ایامی را در درس های مافوق لیسانس به دانشگاه جورج میسن ایالت ورجینیا پیگیری کردم و بعد شدم: کارورز ناکاره رستوران ها، راننده تکیسی ها، معلم کلان سالها و نطق صدای امریکا... تا بالاخره با فهم ناقص خود شدم کتاب خوان....»

سال 1980 میلادی بود که یک بار سرم بسوی وطن کشیدم، بخاطر دیدار دو مادر رفته بودم: یکی مادرم و دیگری وطنم. باید تذکر دهم که دیدار دیگری هم نصیب این بنده شد و آن ازدواج من با معلمه بنام "ملیحه" بود. حاصل این پیوند دو پسر بنامهای عمر کامل و بشیر کامل (اوستا) میباشد. اکنون ماهمه در شما کالیفورنیا زندگانی داریم. گفتم در هجرت کتاب خوان شدم و حاصل آنهمه:

- 1 - کامل نامه (سی نوشته تحقیقی) چاپ گردیده،
- 2 - "آرامگاه حیدر کرار در گنجینه اسرار" چاپ گردیده،
- 3 - "از آمو تا هیرمند" (پژوهشی در اسطوره، تاریخ و جغرافیا) زیر چاپ میباشد،
- 4 - "قاری محی الدین" (هزل گوی متبحر) چاپ نگردیده و
- 5 - "از طلوع (شمس النهار) تا بیداری (بیدار)"، چاپ نگردیده است. (پایان زندگینامه بقلم خودش)

با اتحاف مجدد دعا به روان این دوست عزیز امید میکنم فرزندان در چاپ آثار دیگر او هرچه زودتر اقدام نمایند تا یادگار پدر شان در دسترس دوستان و شایقان ادب و فرهنگ قرار گیرد.

زندگی تکرار فردهای ماست
میرسد روزی که فردا نیستیم
آنچه می ماند فقط نقش نیکوست
نقش ها می مانند، ولی ما نیستیم

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پاروالي د لیکوال په غاره ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکي په څیر و لولئ